ИЮЛЬ 8
Суббота
1939 он
№ 164 (2794)
Сэн 10 мунгэ

Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛ УНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

1939 onoi plaaniiji dyyrgexiin ba ylyylen dyyrgexiin tylөө

Manai oronoi aradai azaxii bolbol 1939 onoi xojordoxi xaxadtanь jixe serьjoozno amzaltanuudtaigaar orobo. Socialiis indyystri xelbereşegyigөөr urgana, socialiis gazartariaalan ulam byri byxezene. Manai promiişlennostiiin olon halbarinuud xadaa Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei xojordoxi zileinь plaaniiji ylyylen dyyrgelge teeşe naidamtaigaar oşozo jabana. Kolxoozuud ba sovxoozuudta xabarai tariiga bolbol yngeregşe zileixihee ylemze bogonixon bolzornuudta yngergegdөө, tiin, eneegeer, ynder urgasiin yndehe huurinь baiguulagdaa. Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete aldar soloto socialiis sorevnovaanida xabaadalsaza, xeden zuugaad predprijaatinuud xadaa xaxadzileigee daabarinuudiiji bolzorhoonь urid dyyrgee, produukciingaa şanariiji haizaruulaa ba tereeneigee өөriinь yniiji dooşoruulaa.

Xyndeşji, xyngenşji, ediee xooloişji—byxii promiişlennostь bolbol yngeregşe ziltei sasuulza yzee haa, niieed jixe urgaa. Aradai azaxiin yçoodoi Centraalьna Ypravleeniiin medeenyydei johoor, azaxiin zarim halbarinuud xadaa taba hariin torşo soo iime urgaltiiji ygөө gebel: zed xailuulga—22 proceenthee ylyy, elektroeneergi yiledberilge—8,5 proceent, maşiinabaiguulga (oboroonno promiişlennostiiiji uruulaad)—27 proceenthee ylyy, tekstiiльne promiişlennostь—10 proceenthee ylyy, xyngen promiişlennostь—7 proceenthee ylyy, zagahanai promiişlennostь—14 proceent şaxuu, Miaxa-hynei promiişlennostь—16 proceenthee ylyy, ediee xooloi promiişlennostь—13 proceenthee ylyy, sojuuzna respyyblikenyydei Narkommestproomuudai produukca—17 proceenthee ylyy, yrgen xereglelgiin metalliiçeska tovaarnuudai yiledberi—22 proceenthee ylyy urgaa. Tylişe abalga ba şirem xailuulga niieed urgaa.

Oron bolbol syytkedee 100 miangahaa deeşe vagoonuudiiji aşaalxiin tylөө temesel jabuulagdaza baihan, tymer zamuudai xydelmeriiinь xoinohoo jixe xangaltataigaar xarana. Yngeregşe zilde, 100 mianga geze ciifre xadaa rekoordno ciifre baigaa, mynөө tiime aşaalalga jyriin le aşaalalga bolşohoniinь hezeggyi baina, ene xadaa traansport deere staxaanovsko krivonoossovsko xydelmeriiiji kollektiivneer organizaacalhanai rezylьtaad myn.

Xynde promiişlennostь—aradai azaxiin yndehe huurinuudainь yndehe huuri bolbol şinenyyd yndernyydiiji daişalan abana, myn baha tereentei zergeşen, tymerzamai traansport urgaza yrgelzelhөөr baina ba aradzonoi azahuudalainь yderbyriiin xeregselnyydiiji obslyyzivеldeg, promiişlennostiiin halbarinuudanь sag yrgelze urgana geze ede medeenyyd xaruulna.

Tyryyşiin xaxadzilei uridşalan gargagdahan itooguud bolbol promiişlennostiiin zarim halbarinuud xadaa urgaltiin teempnyydei talaar aradai azaxiin xygzeltiin niite xemzeeheenь geegdened geze xaruulna. Ede xadaa egeel tyryyşeer, oi modonoi promiişlennostь, tylişe ba rydaa abalga, xara metaallnuudai ba bariigiin materiaalnuudai yiledberi, energetiiçeske, elektrotexniiçeske ba traansportna maşiinabaiguulga, uhan zamai traansport geeşe. Aradai azaxiin intereesyyd bolbol geegdengi halbarinuudiiji tyrgөөr ba erid jixeer debzyylgiiji erine.

Paartiiin Staalinska Centraalьna Komiteed ba Soveed praviitelьstvo bolbol tylişiin promiişlennostiiiji xygzyylxe tuxai tusagaar jixe anxaralaa gargana. Maşiinna lavanuudai, molotkoovo zavoinuudai xydelmeriiiji haizaruulxa ba şaaxtnuudta cikliiçnostiiiji deeşelyylxe tuxai, nyxer L.M. Kaganooviçiin, 1939 onoi ijyyniiin 8-nai ba 20-noi prikaazuud bolbol yygolьşçigyydei gartanь xydelmeriiin bojevoi, konkreetne programma ygөө. Zaarabotna xyleheneinь sisteeme niieed haizaruulagdaa. Şaxtioornuudai baira baidalainь ba azahuudalainь ysloovinuudiiji saaşadanь haizaruulgada xemzeenyyd abtaza baina. Şaxtioornuud xadaa paarti ba praviitelьstviin xaixaramza ba anxaraldanь, nyyrhe abalgiiji tyrgөөr debzyylgeer xariuusaxa johotoi. Byxii oron xadaa tedenerhee eneeniiji xylieene.

Tylişe, terenei toodo, niutaguuddaxi tylişe abalgiiji byxii froontooronь yrgedxelge bolbol xojordoxi xaxadzilei şuxaliin şuxala zoriigo myn. Ooblastьnuudai ba raioonuudai partiiina, soveed ba azaxiin organizaacanuud xadaa mynөө, nyyrhe, toorf, tylişe energiiçneer abxiin ba zөөxiin, predprijaatinuudta tylişiin zapaasuudiiji baiguulxiin tula ba ybelei haranuudta aradzoniiji xangaxiin tula zunai yder byxeniiji, zunai çaas byxeniiji xereglexe şuxala geze oilgoxo johotoi.

Xydelmerişe xysenei tekyyşestьtei erid temesel ba predprijaatinuud ba yçrezdeeninyydte azalai disciplиiniiji şangadxalga xadaa mynөөderei ton serьjoozno zoriigo myn. SSSR-ei Sovnarkoomoi, BKP(b)-ein CK-gei ba BCSPS-iin togtool bolbol jixe slyyzbe xee—jyrenxiidөө disciplиine haizaraa, predprijaatinuud ba yçrezdeeninyydte zuramanь jixe boloo. Gebeş, togtool xadaa esestee xyrter dyyrgegdeegyi. Disciplиine xazagairuulagşadtai temesel şangaraa, proguulьşçiguud predprijaatinuudhaa gargagdana, tiigebeşji ene xadaa xaxad le xereg geeşe.

Disciplиine xazagairuulagşadtai xatuu temesel xadaa maassovo-Politiiçeske ton yrgen xydelmeritei ba xydelmerişe xysenei tekyyşçestviiji boliuulgada serьjoozno xemzeenyydiiji abalgatai zoxilduulagdaxa johotoi. Xydelmerişedei baira baidalainь ba azahuudalainь ysloovinuudiiji byxii xemzeegeerenь haizaruulga tuxai, tusxailabal, baira baidal bariigiin plaanuudiiji ygegyigөөr dyyrgelge tuxai xelegdene. Manai promiişlennostьdo yderbyri jireze baigaa şinenyyd kaadrnuudta anxaraltaigaar ba xaixaramzataigaar xandalga tuxai xelegdene.

Partiiina, profsojuuzna ba komsomoolьsko organizaacanuud bolbol xydelmerişedei şinenyyd kaadrnuudiiji өөhediingөө vlijaanida abxa, sociaiis predprijaatiiin intereesyydeer tedeneriiji ezelexe, obşçeestvenne xydelmeride tyrgөөr xabaaduulxa, socialiis sorevnovaanida tatan oruulxa johotoi.

1939 onoi plaan bolbol produukciingaa şanariiji serьjooznoor haizaruulxiijinь ba tereneigee өөriinь yniiji dooşoruulxiijinь promiişlennostьhoo erine. Fabriiçna maarkiin nere soliinь tylөө temeseliiji şangadxalgada, delxei deere erxim tovaarnuud ba produuktnuudiiji gargalgada, Sverdloovoi neremzete, Leningraadska staankobaiguulgiin zavoodoi kollektiivei uriaa bolbol orondo negenhanalaar xylieegdee.

Bidener bolbol 1939 onoi xojordoxi xaxadziildenь oroobdi. Terenei zoriigonuudanь aguujixe ba ton xariuusalgatai baina. Aradai azaxiin geegdengi halbarinuudiiji erideer debzyylxe ba promiişlenno yiledberiiin teempnyydei—1939 onoi plaaniiji dyyrgelgiin ba ylyylen dyyrgelgiin ede zailaşagyi ysloovinuudai saaşadaa deeşelyylgiijinь tuilaxa xeregtei.

Tedenerei azalainь entyziaazm xadaa socialiis sorevnovaanida, azaxiin froont deere xyse jixete gabijaanuudta өөriingөө todorxoi bejelyylgiiji olohon, xeden millioon soveed xynyyd bolbol Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei xojordoxi ziliiji ilaltataigaar dyyrgelgede ermelzene.

Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaaniiin tugiiji ulam deeşenь yrgeje. 1939 onoi plaaniiji dyyrgexiin ba ylyylen dyyrgexiin tylөө temeseje.

(„PRAAVDIIN“ tyryy bişeghee).

ZURAG DEERE: (tyryyşiin riaadta zyyn garhaa) BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei çleen depytaad Maloorov, Verxoovno Soveedei Preziidiymei tyryylegşe nyxer G. C. Belьgaajev, Preziidiymei çleen nyxer Dondykoov gegşed BMASSR-ei Verxoovno Soveedei xojordoxi Seesside. (Peesterevei foto)

BMASSR-ei Verxoovno Soveedei xojordoxi Seessi

SEESSIIIN ZASEDAANIIIN DNEVNIIG

1939 onoi ijyyliiin 5

Ygleөnei zasedaani deere depytaad Krasoovski bolbol 1939 ondo Buriaad-Mongol ASSR-ei biydzeediiji xelelselge tuşaa yge xelelgiiji dyyrgexe geze duradxal oruulba.

Verxoovno Soveedei tyryylegşiiji orologşo nyx. Biriykoov bolbol BMASSR-ei finaansiin Narkoom nyx. Gyysevte tygesxeleinь yge ygebe.

—1939 ondo manai respyyblikiin biydzeed xadaa,—geze nyx. Gyysev xelene,— Verxoovno Soveedei biydzeetne komiissiin duradxal bolbol xaraadaa abtagdaza zoxioogdohon ba vestypaalhan byxii depytaaduudaar haişaagdaza, 120 millioonhoo deeşe tyxerig bolno, ene xadaa Buriaad-Mongol ASSR-ei aradai azaxiin ba sociaalьna—kylьtyyriiji saaşadanь delgeryylxe xemzeejabuulgada zoriuulagdana.

Ene ton jixe toogoi myngiiji ene zilde zybөөr ba bytemzeteigөөr xeregleze şadaxiiji, byxii xytelberilegşediiji, finaansiin asuudalda jixe anxaraltaigaar xandaxiijinь narkomaaduudai xytelberilegşedhee exileed, aimgyisedkoomuud, selьsoveedyydei tyryylegşenerhee erine.

Yçrezdeeninyydei xytelberilegşed bolbol өөhediingөө biydzeediiji, tedenei smeetiiji finoorganuudaar yzegdehenheenь xoişo zil soogoo gansal yzөөd le, hyyleerenь smeetiingee gyisedxeliiji texniiçeske xydelmerilegşedtөө naidazarxidag yzegdelnyydte xezeede eses tabixa. Biydzeedte iimeer xandalga xadaa zybxen zilei eseste finaansova-biydzeetne disciplиiniiji jaaşagyigөөr xazagairuulhan jabadalnuud yzegdedeg.

Nyx. Gyysev bolbol tygesxeleigөө yge dyyrgexedee, respyyblikiin finoorganuud bolbol paarti ba praviitelьstviin tedenei urda tabihan zoriigonuudiiji gyisedxexe ba Çitiin ooblastiiin finoorganuudtai xehen socialiis sorevnovaanida ilaza garaxa geze medyylbe.

Hyyleerenь Verxoovno Soveedei biydzeetne komiissiin tyryylegşe nyx. Petroov tygesxelei yge xelebe. Nyx. Petroov xadaa Narkomzeemde assignovaaniiijinь jixedxexe tuxai barimtagyi preteenzi oruulhaniiji temdeglebe. Nyx. Petroov bolbol Narkomzeem ba bişeşji veedomstvanuudaaranь 1938 onoi biydzeedei buruugaar dyyrgegdehenei xeden faaktnuudiiji xaruulba.

Depytaaduud nyxed: Gyysev ba Petroovoi viistypleeninyydei hyyleer, Buriaad-Mongol Avtonoomito Soveed Socialiis Respyyblikiin Verxoovno Soveed bolbol 1939 ondo Buriaad-Mongol ASSR-ei niutagai biydzeedte 120735,8 miangan tyxerig tuxai zakooniiji negen hanalaar batalba.

Hyyleerenь Buriaad-Mongol ASSR-ei Seessi bolbol Buriaad-Mongol ASSR-ei Verxoovno Syydei hungalta tuxai depytaad nyx. Sereenovei doklaadiiji duulaba.

SSSR-ei Staalinska Konstituuciin 107-doxi statьjaagai ba Buriaad-Mongol ASSR-ei Konstituuciin 76-daxi statьjaagai yndehөөr, Verxoovno Soveedei xojordugaar Seessi bolbol Buriaad-Mongol Avtonoomito Soveed Socialiis Respyyblikiin Verxoovno Syydei sostaaviiji 5 zilei bolzoroor hungaba. BMASSR-ei Verxoovno Syydei tyryylegşede nyx. Triişin Vladiimir Nikiiforoviç hungagdaba. BMASSR-ei Verxoovno Syydei çleengyydte nyxed: Artanoomov G. A., Babariinov V. V., Diaatlinko A. I., Zarkoov M. I., Kardiiin M. I., Tomiiin P. M., Xamxeejev N. B., Xantagaajev M. V., Cebegzaapov S.C.

BMASSR-ei Verxoovno Syydei naroodno zasedaatelьnuudta xamta 197 xyn hungagdaba, Verxoovno Syydei naroodno zasedaatelьnuudai d u n d a BMASSR-ei Verxoovno Soveedei depytaaduud 7, ordenonoosecuud 9, xyndete zeleeznodoroozniguud 5, staxaanovcuud 9, Byxesojuuzna xydөө azaxiin viistavkede kandidaaduud 4.

BMASSR-ei Verxoovno Soveedei xojordugaar Seessi bolbol negedexi ba xojordoxi. Seessiiin xoroondo abtahan, BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei ykaazuudiiji batalba. Hyyleerenь depytaad G. C. Belьgaajevai duradxalaar, Seessi bolbol BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei sostaavta nemeze hungaba—Preziidiymei çleende depytaad M. I. Ilьçoov hungagdaa.

BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Seessi bolbol Buriaad-Mongol Avtonoomito Soveed Socialiis respyyblikiin Konstituuciin (yndehen zakoon) 44 ba 91-dexi statьjaanuudai redakcioonno zahabarinuudiiji batalba.

Depytaaduud b o l b o l BMASSR-ei Verxoovno Soveedei negedexi Seessi deere xydelmeriiinь depytaaduudaar kriitikelegdehen, Narkomaaduudai deejatelьnostь t u x a i BMASSR-ei Sovnarkoomoi tyryylegşe—depytaad S. M. Ivanoovoi medeeseliiji ugaajixe anxaraltaigaar duulaba.

Eneegeer, Buriaad-Moogol ASSR-ei Verxoovno Soveedei xojordugaar Seessi өөriingөө xydelmeriiiji dyyrgehen baina.

XILIIN SAANAHAA TELEGRAAMMANUUD

Teaatrta, çeexyydei patriotiiçeska demonstraaca

Parliz, ijyyliiin 2, (TASS). Gavaas aagenstviin medeesehenei johoor, Praagiin teaatrnuudai negende Iraseekiin „Liyceerna“ geze pьjees xaruulagdaba. Pьjeesiin geroi bolbol iime ygenyydiiji xelebe: „Bi bolbol өөriingөө gyreniiji, xerbee terenei tylөө yxexe johotoi bolooşji haa xamagaalxab“—pьjeesiin xaruulagdaza baixada zriitelьnyyd bolbol çexo-slovaacka nacionaalьna giimniiji negen hanalaar duulaba.

Zriitelьnyydei erid ootkliguud bolbol Çexo-Slovaakiiin mynөөnei polozeeni ba çeexyydei darlalta tuxai hanuulagdahan, pьjeesiin busad reepligyydiiji ugtaba.

Xitaduud japoonsko 11 paroxooduudiiji şingeebe

Loondon, ijyyliiin 2,(TASS). Ijyynьde, xitad çaastьnuud bolbol japoonsko 11 paroxooduudiiji şingeebe gehen oficiaalьna medeesel Çyncиinde toliiogdobo. Japoonsko 44 taankanuud stroihoo gargagdaba, 16 kilomeetr uta tymer xargii, 48 kilomeetrei şosseine xargii xitaduudaar handargaagdaba.

Xitad aviaaciin jabuulganuud

Şanxai, ijyliiin 2, (TASS)., Ijyyniiin 29-de, xitadai 54 samoliooduud bolbol kantoondo hyniiin dobtolgiiji xebe. Tere hynindөө, edener bolbol Kontoonoi urda tee baihan Csianmiiniiiji, Sinьxoiji ba Sanьciyao aral deere baihan japoonsko baaziiji boombodobo. Japoonsko 3 sklaaduud handargagdaba, japoonsko 2 samoliooduud ygei xegdebe, aralai dergede baihan japoonsko traansport şingeegdebe.

DANCIIGDAXI „OBOROONIIN KOORPUS“

Loondon, ijyyliiin 2. (TASS). „Briitiş jynaited preess-aagenstviin medeesehenei johoor, ysegelder ydeşe, faşiis xytelberilegşe kryygyyd bolbol Danciigda „oborooniin koorpus“ baiguulagdaa geze mederehen baina. Ene mederel bolbol, germaanska şturmoviiguudai, yylicenyydte bii bolxodonь xegdehen baigaa.

„Briitiş jynaited preess“ aagenstviin medeesehenei johoor, „oborooniin koorpus“ bolbol 4 miangan xynhee ylyytei geze toologdono.

AXŞ-daxi xydelmerigyişyydei tuhalamzada assignovaaniiin xorolto

Vaşingtoon, ijyyliiin 2, (TASS). AXŞ-daxi kongreess bolbol biydzeetne 1939-1940 ondo, xydelmerigyişyydte tuhalamza bii bolgolgodo 1755 millioon doollar assignovaani tuxai zakonoprojeektiiji haişaaba. Xydelmerigyişyydte tuhalamziin assignovaani bolbol biydzeetne yngerhen ziltei sasuulbal 803 millioon doollar xoroogdohon baina.

Danciigdaxi sobiitinuudta

Varşaava, ijyyliiin 2, (TASS). Germaanska „Tyriistnyydei“ jabalganuud ba Danciigdaxi eldeb olon hezegtei gryyppenyyd bolbol poolьsko xeblelei anxaralai ceentrte baina. „Ekspreess“ gazeedei medeesehenei johoor, hajaxan, danciigska poliiciin naçaalьnig bolbol poolьsko 40 gazeedyydiiji konfiskovaalhan baina.

Japooncuudaar mobilizovaalagdahan xitaduudai vosstaani

Şanxai, ijyyliiin 2, (TASS). Ijyyniiin 26-da, Fiinsiaanda (şanxain zyyn urda tee) marioonetoçno „praviitelьstviin“ otriaad bolbol japooncuudta esergyy vestypaalba geze „Şynьbao“ gazeed medeesene. Vosstavaalagşad bolbol japoonsko oficeer ba japoonsko olon soldaaduudiiji alaza japoonsko ştaabiiji atakovaalba. Olon tooto buu zebsegyyd ba amyniisenyydiiji ezelze, vostavaalagşad bolbol xitad partizaanguudtai negedebe.

TIANЬCZIINЬDE XITAD PARTIZAANGUUDAI DOBTOLGO

Şanxai, ijyyliiin 2, (TASS). Ijyyniiin 30-nai hyni xitad partizaanguud bolbol Tianьcziinьde dobtolhon baina. „Çaina preessi“ gazeedei xelehenei johoor, dobtolgodo gurban otriaaduud xabaadaba: nege otriaadanь xadaa niutagai elektrostaanciiji atakovaalba, goorodiiji gereltyylze baihan tookiiji xaaba.

FINAANSOVA KAMPAANIIN PLAANIIJI ENE GEHEER DYYRGEXE

Xojordugaar kvaartal dyyrebe. Ene kvaartalai finaansova kampaaniiin plaan xadaa yni dyyrgegdehen baixa johotoi aad, mynee xyrter ydii baina. Zişeelxede, ijyyniiin 20-noi medeegeer, byxii deeree 67,6 proc. dyyrgegdehen baina.

Zygeer, manai respyyblike dotor finaansova kampaaniiin plaaniiji dyyrgexe talaar hain pokazaatelьnuudiiji xaruulhan raioonuud, aimaguud nileed olon. Jaruuniin aimag bolbol naloogoi tyleberinyydiiji oruulxa talaar plaanaa 117 proc., Tynxenei aimag—110 proc., Bargazanai aimag—110 proc., Bauuntiin raioon—102 proc., Selengiin aimag—102 proc., Mesovoi goorod—140,7 proc. g. m. dyyrgee.

Ede raioonuud ba aimaguudai raigyisedkoomuud, aimgyisedkoomuud ba tedeenei finaansova tahaguudiinь, gyrenei şuxaliin şuxala xeregiiji—finaansova kampaaniiji sag bolzor soonь dyyrgexiin tylee serьjoozno xydelmerinyyd ba xemzeejabuulganuudiiji bejelyylbe.

Xedii iime gebeşji, zarim raioonuud ba aimaguudai finaansova tahaguud, aimgyisedkoomuud xadaa xojordugaar kvaartalai finaansova kampaaniin plaaniiji ton dutamag dyyrgeze, eneegeeree, respyblikejee gedergenь tataza bainad. Iimenyydei toodo, xamagai tyryyn Xiaagtiin aimag (finaansova ţahagainь erxilegşe nyx. Roomov) orono. Tere xadaa ijyyniiin 20-noi medeegeer, xojordugaar kvaartalaigaa nalogovoi tatarinuudai oroltiiji arai geze 38 proc. bolgozo, terenei dyyrgeltiiji pozoornoor tahalduulba. 3 hariin torşo soo xydelmerilxe zuuraa gy, ali nege kvaartal soo iime muu pokazaatelь xaruulxadaa, nyx. Roomov jyy bodono geeşeb?

Tereşelen, Xoito-Baigalai aimag (finaansova tahagainь erxilegşe nyx. Kiiyçeriioov)—46 proc., Zediin aimag (nyx. Pomolioov)—67 proc., Biçyyrei raioon (nyx. Ucaçioov) — 70 proc. g. m. xojordugaar kvaartalai nalogovoi tatarinuudiiji elsyylhen baixa jym. Ede pokazaatelьnuudiiji normaalьna gexiin argagyi. Dursagdagşa aimaguudai finaansova tahaguudainь urda, ton serьjoozno asuudalnuudiiji tabixa sag tulaa geeşe.

Tyryy finaansova tahaguud ba otiiçniguud—finaansova xydelmerilegşedei xydelmeriiin meetod ba oopediinь busadta bygedende damzuulan ygexe. Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaaniiji ygreneer delgeryylxe. Finaansova kampaaniiin plaanai dyyrgeltede sabotaaz xegşedtei erid temesexe xeregtei. Finaansova kampaani tuxai zasedaatelьsko xoohon xeereldeende eses tabilga ba bodoto xemzeejabuulganuudiiji abalga—xojordugaar kvaartalai finaansova plaanai dutuuji ba gurbadugaar kvaartalai finaansova kampaaniiin plaaniiji dyyrgyylxe argabaidai olgono.

C. Dor·

Ворошиловско всаднигууд

ТАРБАГАТАЙН аймагта тvрvvшынхеэ Ворошиловско всаднигуудай взводууд организовалагдаһан байна. В. Ключевскои, В. Куналейска, Кvйтэнэй ба Тайлцын сельсоведvvдтэ 82 хvнэй хабаадалсалгатайгаар ворошиловско всаднигуудай хvдэлмэри ябуулагдажа эхилээ. Илангаяа В. Ключевски сельсоведэй хvдэлмэри һайнаар табигдаһан ба занятинь регулярна vнгэргэгдэнэ.

П. Шевченко.

ZURAG DEEZE: Tarbagatain aimagai, „Kraasna Zariaa" kolxoozoi Polevoi staan soo xydelmerihee syleetei sagtaa, kolxooznicuud gazeed unşaza baina, (Peesterevei foto).

Tezeelei bexi baaza baiguulxa

Kabaanskiin aimagai kolxoozuud ybehe xuriaalgiin xydelmerinyydiiji jabuulza exilee. Ene zilde aimagai kolxoozuudai sabşalan deere urgasanuudanь hain.

Sabşalangai gazarnuudai urgasiiji deeşelyylgede lygovoodstviin geraasimovska zvenoonuudai xydelmerinyyd ton jixe udxaşanartai baigaa. Batuurinska selьsoveedei, „Pyytь Socializma" kolxoozoi lygovood nyxer Bylaanov bolbol 581 gektaar gazarta sabşalangai urgasiiji deeşelyylgiin talaar xydelmerinyydiiji jabuulaa. Gansaxan uhalalgiiji ajaar 385 gektaar gazarta xehen baina.

Paarti ba praviitelьstviin togtoolnuudaar zebseglegdehen Kabaanskiin aimagai kolxoozniguud bolbol ebteigeer ba organizoovannor ybeheneigee xuriaalgada garaba. 17-dugaar Partsjeezdiin neremzete kolxoozoi 70 kolxoozniguud—exenernyyd xuriaalgada xabaadana. Ene xadaa byxii kolxoozuud ba kolxoozniguudai BKP(b)-ein istoriiçeske XVIII sjeezdiin togtooliiji baBKP(b)-einCK-gei maiska pleenymei togtooliiji bolьşeviigşelen bejelyylxiin tula ynen sexeer, bolьşeviigşelen temeseze baihiinь xaruulna. Ene xadaa socialiis malazaliiji tezeelei bata bexi baazaar xangaxiin, malazaliiji xygzeelgiin gyrenei plaaniiji dyyrgexiin, ylyybşelen dyyrgexiin tula edenei temeseze baihiijinь xaruulna.

Gebeş, aimagai zarim kolxoozuudai xytelberilegşed amagalan baidalaar, hanalaar diildeşoo, tereende buligdaşoo. Tereeneigee eseste, „mynee ybehe xuriaalgiiji exilxeer bişe, jyyb gexede ybeheniinь bulta zigdeer urgaagyi baina" geze edener xeereldedeg baina. Eneende, Xandaliinske selьsoveedei Kaganooviçiin neremzete, Şeerginske selьsoveedei XVIII partsjeezdiin neremzete kolxoozuudai xytelberilegşed toologdono.

Ede xytelberilegşed xadaa şelelgiin johoor sabşalangiiji xeze bolxo jym geze yşee hain medeegyi bainad. Edener xadaa, yngeregşe zilde ybehe xuriaalgajaa udaaruulhan jabadal xadaa ybeheniiji xagdaralgada xyrgehen faaktiiji myn le martaa.

Gadna zarim kolxoozuud bolbol ybehe xuriaalgiingaa prostoi maşiinanuudai remoontiiji dyyrgengyi ybehe xuriaalgiiji exilhen baina. Zişeelxede, Tyryntaajevska selьsoveedei kolxoozuud 43 senokosiilkanuudiiji remoontolxo aad, 31 remoontolzo, 56 morin tarmuurnuudhaa—34-iinь remoontolzo exilhen jym. Myn tereşelen, Tarakaanovska ba Şeerginske selьsoveedyyd eneenhee hain bişe baidaltai. Ede serьjoozno dutagdalnuud xadaa darii sagaa likvidiirevelegdexe johotoi.

Gen. BAZAANOV.

Xemzelge zybeer jabuulagdana

BKP(b)-ein GK-gei ba SSSR-ei SNK-gei togtooltoi nariaar zoxilduulan, Ulaan- Ydiin Priigorodno raioondo usaadьba şadarai gazariiji xemzelgiin talaar 6 komiissanuud organizovaalagdahan baina. Xemzelgiin xeregselnyydeer xysed xangagdahan, ede komiissanuud xadaa negen adali ijyyliiin 1-hee usaadьba şadarai gazariiji xemzeze exilee. Xemzelgiin tyryyşiin ydernyyd tedenei, komiissiin xydelmerinyydee organizoovanoor, zybeer jabuulza baihiinь xaruulna.

Xemzehen olonxi gazarnuudta xydee azaxiin arteeliiin ustaavai xojordoxi pyynktiiji xazagairuulhan faaktnuud yzegdene. Gyrylьbiin selьsoveedei kolxoozuudai olonxi kolxoozniguud bolbol 1,15, 1,125, 1,30 gektaar xyrter ba 1,50 şji xyrter gektaar usaadьbiin gazariiji edelze baihan baigaa. Ivalgada, zarimad 2 gektaar xyrterşji gazartai baihan baina.

Usaadьba şadarai gazariiji xemzelgiin jabasiiji BKP(b)-ein raikoom ba raisoveed şalgan yzeze, xemzelgede instryykciiji xazagairuulhan jabadaliiji oloogyi, tere baigaagyi baina.

Yrgeneer delgeryylegdene

Pe'ropaavlovka. (Manai speckoorrhoo). Zediin aimagai kolxoozuudta zootexniiçeske bariiganuudai tyrgen meetod delgeryylegdeze baina.

Sagaan-Uhanai selьsoveedei Dzerziinskiin neremzete kolxoozoi barilgiin brigaada (brigadiiranь nyxer Romaanov) bolbol 100 tugalai teliaatnigiiji ton bogonixon bolzor soo bariza dyyrgee. Ene ton xyngen esntei barilga boloo.

Myn tereşelen, Kalandaaraşviliiin neremzete kolxooz bolbol ijyyniiin 13-da, barilga deere socialiis sorevnovaani ba udaarniçestviiji sonosxozo 300 tolgoin jagniaatnigiiji barihan baina.

Barilganuudainь şanariiji muuda tooloxoor „bişe. Iime meetodei barilganuud „Ulaan Oşon", „Piatileetka" g.m. kolxoozuudta myn le barigdaza baina.

C. ZIMBEEJEV

Энэргичнэ хvдэлмэриин результадта

Тарбагатайн ройоной В.-Ключевскиин хvсэд бэшэ дунда һургуули хадаа һуралсалай-хvмvvжvvлгын хvдэлмэриин талаар хэдэн жэлһээ хойшо, хангалтагvй байдалтай байһан юм.

1937-38 онуудай һуралсалай жэлэй результадуудые хаража vзэбэл, 233 һурагшадһаа 72-нь хоёрдохи жэлээ vлэһэн байна.

Мvн һурагшадай дунда политико-хvмvvжvvлгын хvдэлмэри бvри ябуулагдадаггvй байгаа.

Тиигэбэшье, 1938-39 онуудай һуралсалай жэлдэ, энэ һургуулида шэнэ директор ба багшанарнууд ерэжэ, һуралсалайнгаа жэлые дvvрэн бэлэдхэлтэйгээр угтажа, һургуулиингаа хvдэлмэриие һайнаар табижа эхилэһэн байна. Багша бvхэн хvмvvжvvлгын хvдэлмэриин план табижа, энэ планайгаа ёһоор хvдэлмэреө регулярна vнгэргэдэг байһан ба уласхоорондын ба СССР доторхи ажабайдал тухай асуудалнуудаар һурагшадай дунда беседэ хэдэг ба газет, журнал уншадаг байна.

Гадна, һургуулиин дэргэдэ 6 кружогууд организовалагданхай: П.В.Х.О., физкультурнэ, дуунай-музыкална ба шахматна-шашечна. Эдэ кружогуудай хvдэлмэриие планай ёһоор vнгэргэдэг ба һурагшад олоороо хабаадалсадаг байһан.

Бvхы багшанар болбол ВКП(б)-эйн историин хуряангы курсые vзэжэ, зарим багшанар хадаа учебнигэй бvхы главануудыень vзэһэн байнад.

Һуралсалайнгаа шанарые һайжаруулхын тvлөө һайн хvдэлмэриингөө опыдые андалдадаг, залуу багшанарай хvдэлмэридэнь практическа туһаламжа vзvvлдэг ба элдэб методическа теменvvдээр докладуудые хэдэг, плануудаа һайнаар табижа, урок бvхэнөө тон бэлэдхэлтэйгээр vнгэргэдэг ба уроктоо наглядна пособинуудые хэрэглэдэг байһан тула, олон багшанар хадаа өөһэдынгөө предмедээр 100 процент успеваемость туйлажа шадаһан байнад.

Жэшээлхэдэ, историин һургагша нухэр Е. П. Клементьев болбол өөрынгөө предмедээр 100 процент успеваемость туйлаа. Мvн тэрэшэлэн, Размахнин И. С. (географиин багша), Клементьева Е. (II-хи классай багша), Ворзовский М. Е. (ород хэлэнэй багша) гэгшэдэй 100 һурагшадаһаа 6-нь хоёрдохи жэлээ vлэбэ.

Vндэр дээдэ успеваемость туйлахын тvлөө, һуралсалайгаа жэлэй занятиие эхилхэтэеэ хамта социалистическа соревновани, һурагшадай ба һургагшадай хоорондо дэлгэрvvлжэ эхилэһэн ба соцсоревнованияа четверть бvхэндэ 2 дахин шалгадаг байгаа.

Гадна, четверть бvхэнэй дvvрһэнэй һvvлдэ, һурагшадай тvрэлхидэй суглаа хэжэ, хvvгэдэйнь хэр зэргэ һуража байһаниие ба һургуулиин бусад хvдэлмэринvvдэй тухай хэлэжэ vгэдэг ба колхознигуудай дунда, ВКП(б)-эйн XVIII съездын материалнууд тушаа беседа vнгэргэдэг байгаа. Һуралсалай жэлэй vедэ 30 беседанvvдые vнгэргэһэн байна.

Эдэ бvхы хvдэлмэринvvдые ябуулһанайгаа результадта, һуралсалай жэлэй һvvлдэ 13 һурагшад — отличнигуудтай болһон ба 68 һурагшад хадаа гансал һайн сэгнэлтэнvvдые абаһан байнад. Һайн һуралсалай тvлөө 40 һурагшад преминvvдые абаба.

Һурагшадай ба һургагшадай хvсөөр 50 хvнvvд vзэг бэшэгтэ һурагагдаһан байна.

Мvнөө һурагшад хадаа амаралтынгаа vедэ, „Ленинэй Зам" колхозой 40 тугалнуудые ба 10 поросеногуудые харууһалха гэжэ шэф абаад, һайнаар хvдэлмэрилэжэ байнад.

Ж.

Харюусалгагvй учетчик

Колхознигуудай хvдэлмэриин ба колхозой учедые саг соонь зvбөөр, алдуугvйгөөр ябуулга хадаа колхозуудай учедчигуудай ба счетоводуудай тон хvндэтэ ба харюусалгатай хэрэг мvн. Гэбэш, Бичурэй аймагай, Гушадай сомоной, Калининай нэрэмжэтэ колхозой учетчик байһан нvхэр Дашанима Дашиев болбол энэ жэлэй май ба апрель һарануудта колхозойгоо учедые оройдоош ябуулаагvй байна. Иимэ дээрэһээ тус колхозой колхознигууд болбол ямар һарада хэды ажалта vдэр олоһоноо мэдэдэггvй. Энэ хадаа колхозой ажалые буруугаар организоваалгада хvргэһэн байна.

Колхозой учедой хэды иимэ байбашье һаань, тус колхозой правлени болбол колхозойнгоо учедые бусайдуулһанда, зэмэтэ нvхэр Дашиевта зохихо хэмжээнvvдые абанагvй колхозойнгоо учет отчетностиин хэрэгые һайжаруулнагvй.

КОЛХОЗНИК

Газар хэмжэлгын тvрvvшын vдэрнvvд юу харуулааб

КУРСК. Июлиин 4. Областьдань усадьба шадарай участогуудые хэмжэлгэ ябажа байна. Хэмжvvршэдэнь курсэдэ һураа, комисси хадаа болзор соогоо хэмжvvртээ ороо.

Тvрvvшын удэрнvvдтэ хvдөө ажахын артелиин уставые бvдvvлигээр хазагайруулалга элирvvлэгдээ. Стрелицкэ райондо, „Красна якорь" ба „Третья пятилетка" колхозуудта хабаатай газарнууд дээрэ, 1937 ондо тус колхозуудай член бэшэ 26 айл өөһэдынгөө дураар нvvһэн байна. „Парижска коммуна" колхозой тvрvvлэгшэ Барыкин болбол vнгэрэгшэ жилдэ правлениин зvбшөөлтэйгөөр 13 гектар сабшалангые худалдаһан байна.

Zunai obrazcoovo xudaldaanai tylee

(„Praavdiin" tyryy bişeghee)

★ ◆ ★

Socialiis promiişlennostiiin ba xydee azaxiin produukciin xelbereşegyigeer urgalta, soveed aradai materiaalьna enxe haixan baidalai debzelte xadaa tovaaroboroodoi urgaltada todorxoigoor xaragdana. Staalinska xojordugaar tabanzilde, gyrenei ba koperatiivna xudaldaanai rooznişno erjesenь gurbahaa ylyy daxin jixe boloo. Tovaaroboorood bolbol 1938 ondo 138,5 milliaard tyxerig baihan aad, ene zilde 154 milliaard tyxerig bolxo baina. Paartiin Staalinska Centraalьna Komiteed ba soveed praviitelьstvo xadaa soveed naimaaji haizaruulgiin xeregte, aradzonoi azahuudalainь xeregselnyydiiji xangalgada tusagaar jixe xaixaramzaa tabina.

BKP(b)-ein XVIII sjeezd deere, nyxer Mikojaan bolbol xudaldaanda bolhon zarim haizaralgiiji temdeglehen baina. Rooznişno xudaldaanai seetь xadaa xaxadzileigee plaaniiji bolzorhoonь urid dyyrgehen, ene faakt bolbol eneen tuxai gerşelene. Tiigebeşji, xudaldaan xadaa yşeel geegdengi uçaastog bolno. „... Aradzonoi eriltenyyd, materiaalьna enxe haixan baidal ba aradzonoi doxooduud bolbol tovaarooboroodoi xygzelgeheenь tyrgeer urgana, tiime deerehee, eriltiin ba tovaarooboroodoi urgaltiin teempnyydeinь xoorondo tahaldal garana" (Mikojaan).

Xudaldaaji organizaacalga xadaa mynee xyrter jixenyyd dutuunuudtai baina, edenь mynee, zunai haranuudta, ilangajaa jixete elirxeilegdene. Zunai yje bolbol xudaldaanai xydelmerilegşedte eeriingee, speciiiçeske eriltenyydiiji tabina. teed, tedeneriiji şadamaraar xangaxa xeregtei.

Oboşçnoi sezoon exilee—ooboşçnuudai xudaldaaji yrgeneer delgeryylxe ba ybeldee dutaxagyi, ooboşçinuudiiji sag soonь beledxexe xeregtei. Xyiten umdanuudta, promiişlenno zunai tovaarnuudta aradzonoi eriltiijinь obslyyzivelxe xeregtei. Xudaldaa erxilegşe organizaacanuud xadaa daaçna posioologuudta, kyroortnuudta, paarknuudta, stadioonuudta, azalşadai amaraltiin gazarnuudta xudaldaaji erxim zişeegeer jabuulxa johotoi. Sezoonno xydelmeлinyydte—zagahanai pytiina, toorfo beledxelge, modo uradxuulgada promtovaarnuud ba produuktnuudai xudaldaaji organizaacalga, tariaa xuriaalgiin bolzo baigaa polevoi staanguudta zize rooznişno xudaldaaji organizaacalga xadaa jixe şuxala bolno.

Zunai xudaldaaji xangaltagyigeer organizovaalhan tuxainь signaalnuud xede xeden gazarnuudhaa orono. Xarin Moskvaadaşji, ooboşçnuudai xudaldaandaxi tahaldaanuud yşeel zailuulagdaagyi baina. Moskvaa goorodoi xudaldaanai ypravleeniiin gemeer, stoliicodo oobşçnuudiiji zeelgiin, maiska ba ijyynьske plaanguudanь tahalduulagdaa.

Gorodskoi soveedyyd bolbol eehediingee depytaaduudiiji ba aktiiviiji damzuulan, byxiidee xudaldaanai seetiiin ba tus tus magaziin byxenei xydelmeriiiji huladuulangyigeer, tahalduulangyigeer kontroliirevalxa, aradzoniiji erxim zişeegeer obslyyzivelxiijinь xudaldaa erxilegşe xydelmerilegşedte realьnaar tuhalxa ujalgatai.

Plaanaa ylyylen dyyrgelgeeree daldalagdaza ynen sexe bişe xydelmerişed xadaa soveed xudaldaanai priincipyydiiji bydyyligeer xazairuulna. Dnepropetroovskiin Kiirovske raipişçtoorgiin magaziinuudta ijyyniiin xaxadta, hongino, rediiske, ogurciinuudgyi baigaa. Raipişçtoorgiin xydelmerilegşed bolbol tedener xadaa... ooboşçnuudiiji xudaldaxa plaanaa ylyylen dyyrgeebdi geze, eehediingee, muu xydelmeriiiji zybteide olohon bainad!

Zarim gooroduudta, promiişlenno izdeelinyydei zunai assortimeent, sezoonno tkaaninuud, gutal xubsahiiji muugaar xudaldana. Izdeelinyydei zunai assortimeent gargaxa talaar ujalganuudaa dyyrgedeggyi tekstiilьne, xyngen ba niutaguuddaxi promiişlennostiiin xytelberilegşed eneenei tylee serьjoozno xariuusalgiiji daanad. Zişeenь, RSFSR-ei ojodoloi promiişlennostь bolbol negedexi kvaartalda, sagaan ymedenyyd, zunai kostiuumuud ba trysiinyydei yiledberiiin plaanaa dyyrgeegyi. Apreelь ba maidaşji, baidalanь haizaraagyi.

Ene zilde, tekstiilьne promiişlennostь xadaa eeriingee xydelmeriiiji haizaruulaa. Xlopçaatobymaazna, noohonoi, utahanai izdeelinyydiiji gargaxa plaaniinь ylyylen dyyrgegdene. Tiigexe myrtee, negedexi kvaartalda, yrgen riinogto zoriuulagdahan assortimeentiin talaar programmaa dyyrgeegyi. Xudaldaa erxilegşe organizaacanuud xadaa ton jabasa haintai tovaar bolxo satiiniiji 4 millioon meetr dutuu abaa.

Xudaldaa erxilegşe xydelmerilegşedei şuxaliin şuxala zorilgo — niutaguuddaxi tovaarnuudai resyyrsnyydiiji byxii xemzeegeerenь yrgedxexe ba mobiliizovaalxiin tylee energiiçneer temsexe. Niutaguuddaxi tovaarnuudai ydeelьne veesenь potreebkoperaaciin niite erjesede arai geze arban proceent bolno. Koperaaca xadaa niutaguuddaxi promiişlennostiiin ba promesloovo arteelьnyydei tovaarnuudiiji xudaldaxiin tula jamar ton bajalig prespektiivyydtei, jamar ugaa jixe argabaidalnuudtai baina geeşeb. Tende yrgen xereglelgiin tovaarnuudai yiledberiiiji nileed jixeer yrgedxeze bolxogy, tiime raiooniiji olxonь berxetei baina. Aradzondo şuxala zunai xede xeden tovaarnuudiiji jamarşji goorodta, jamarşji raioondo yiledberileze boixo ba yiledberilexe xeregteişji baina.

Xudaldaa erxilegşe xydelmerilegşed xadaa tovaarnuudai yiledberiiiji yrgedxelgede niutaguuddaxi promiişlennostiiiji, promesloovo koperaaciiji tylxixe johotoi.

„Taanar xadaa,—potrebkoperaaciin aktiivai soveşçaani deere nyxer M. I. Kaliinin xelee hen,—mikroob—hergeegşe mete, promiişlennostiiiji tylxixe ba hergeexe johotoit, taanar xadaa aradzonoi eriltenyydiiji xangaxiin tula şuxala, ton eldeb janziin tovaarnuudiiji yiledberilxiijinь, promiişlennostь ba kystaarna-promesloovo koperaaciiji baalaxa ba xarin, yiledberiiin şinenyyd halbarinuudiiji baiguulxa ba azabaidal teeşenь uriaalxa johotoit".

Paartiiin Staalinska Centraalьna Komiteed ba Soveed praviitelьstvo bolbol goorodtoşji, dereevnideşji—xudaldaa erxilegşe xydelmerilegşedte tusagaar jixe tuhalamziiji xyrgene.

BKP(b)-ein CK ba SSSR-ei Sovnorkoom bolbol dereevnidei xudaldaa haizaruulxa, potrebkoperaaciiji bexizyylxe geze speciaalьna orolsohon baina. Praviitelьstvo xadaa xudaldaanai seetiiiji yrgedxelgede, xudaldaa erxilegşe xydelmerilegşedei kaadrnuudiiji beledxelgede ugaa jixe zeerinyydiiji tabina. Soveed xudaldaanai xydelmerilegşed xadaa ene xaixaramziijinь xariuulxa ujalgatai.

Byxii oron xadaa manaida egeel xyndete xeregte—soveed graazdanuudiiji obslyyzivelgiin xeregte serьjoozno amzaltanuudiiji tedener tuilaxa beze geze xudaldaa erxilegşed xydelmerigşedhee xylieene.

Харюусалгата редакторай орлогшо Г. ДАШИЦЫРЕНОВ.

БМАССР-ой НКМП-ой типографи. Уполглавлит № 827